

Innst. S. nr. 209

(2008–2009)

Innstilling til Stortinget fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen

Dokument nr. 8:61 (2008–2009)

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene May-Helen Molvær Grimstad, Dagrun Eriksen, Ola T. Lånke, Line Henriette Holten Hjemdal og Bjørg Tørresdal om et styrket og mer likeverdig kulturskoletilbud over hele landet

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I dokumentet fremmes følgende forslag:

I

Stortinget ber Regjeringen utarbeide forskrifter for kulturskolevirksomheten som sikrer den faglige og sosiale profilen på tilbudet.

II

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å gjeninnføre ordningen med øremerkede tilskudd til kulturskolene."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Freddy de Ruiter, Gorm Kjernli, Gerd Janne Kristoffersen, Anna Ljunggren og Torfinn Opheim, fra Fremskrittspartiet, Anders Anundsen, Jon Jæger Gåsvatn og Åse Michaelsen, fra Høyre, Gunnar Gundersen og lederen Ine Marie Eriksen Søreide, fra Sosialistisk Venstreparti, Geir-Ketil Hansen og Lena Jensen, fra Kristelig

Folkeparti, Dagrun Eriksen, fra Senterpartiet, Inger S. Enger, og fra Venstre, Odd Einar Dørum, viser til representantforslaget.

Komiteen viser til at kommunene i dag har en plikt til å ha et musikk- og kulturskoletilbud, men at dette ikke innebærer individuell rett til slikt tilbud. Komiteen viser til at opplæringsloven § 13-6 ikke gir hjemmel for utfyllende forskrifter, verken om pris eller virksomhetens innhold og omfang, herunder bestemmelser om et bestemt antall plasser eller maksimalpris for deltakelse.

Komiteen viser til begrunnelsen for en lovfestet plikt uten nærmere angivelse av omfang og innhold, atplikten til kultur- og musikkskoler ikke har sammenheng med grunnopplæringen, og til hensynet til lokaldemokratiet og kommunal handlefrihet.

Komiteen viser til at det opprinnelige øremerkede tilskuddet til musikk- og kulturskoler er innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Komiteen mener at rammefinansiering skal være hovedprinsippet for finansiering av kommunesektoren ettersom lokale folkevalgte har god kunnskap og kjennskap om lokale forhold, noe som vil medføre effektiv og god tjenesteproduksjon i kommunene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at det er Regjeringens mål, slik det formulert i Soria Moria-erklæringen, at alle barn skal ha et tilbud om plass i kulturskolen til en rimelig pris.

Utviklingen de siste årene har vært meget god, med økning i antall elevplasser. Kulturskolen er i mange kommuner utviklet til å bli viktige kunnskaps- og kompetansesentre, med undervisningstilbud og andre viktige oppgaver i det lokale kulturliv. Fler-

tallet vil gi kommunene honnør for at de har satset så mye på kulturskolen.

Flertallet er imidlertid kjent med en undersøkelse foretatt av Norsk kulturskoleråd som viser at til tross for at kommunene har fått økt sine inntekter med over 30 mrd. kroner under den rød-grønne regjeringen, er likevel kulturskolene blitt nedprioritert i en del kommuner. Flertallet vil understreke at selv om dette representerer et mindretall av kommunene, er dette en uheldig utvikling. Flertallet ber med bakgrunn i dette Regjeringen om å følge nøye med utviklingen innenfor kulturskolene, og forsikre om at målsettingen om at alle barn skal ha et kulturskoletilbud til en rimelig pris blir nådd.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre vil understreke at det store antallet frivillige organisasjoner har vært og fortsatt bør være ryggraden i musikk- og kulturlivet. Frivillig arbeid er det viktigste grunnlaget for arbeidet med barn og unge – blant annet den omfattende virksomheten som skjer i regi av kor, korps og orkestre, men også andre kunstarter som litteratur, dans, drama og billedkunst. Det eksisterer også et betydelig privat tilbud, som også er en svært viktig del av det samlede tilbudet.

Disse medlemmer viser til at det er ventelister i mange kommuner til de kommunale musikk- og kulturskolene. Dette henger ofte sammen med at det kommunale tilbudet tar langt lavere egenbetaling enn det private undervisningstilbud opererer med. Det er derfor lett å forstå at mange elever som mottar privat undervisning likevel velger å stå på venteliste til det kommunale tilbudet.

Disse medlemmer ønsker ikke å støtte forslaget om at det skal utarbeides sentrale forskrifter for kulturskolevirksomheten for å sikre den faglige og sosiale profilen på tilbudet. Opplæringslovens § 13-6 gir alle kommuner et pålegg om å ha et musikk og kulturskoletilbud til barn og unge. Disse medlemmer mener at kommunene selv bør ha frihet til å utforme sitt musikk- og kulturskoletilbud, og mener at dagens regelverk legger godt til rette for dette.

Disse medlemmer ønsker at tilskuddet til kulturskolene fortsatt skal være en del av kommunenes rammetilskudd. Det er viktig at kommunene har lokal frihet, og bredden i tilbudet i dag viser at det er noe kommunene tar på alvor.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre i familie- og kulturkomiteen tidligere har fremmet forslag om et øremerket tilskudd for å sikre at barn fra vanskeligstilte hjem gis tilbud om fritidsaktiviteter. Tiltakene er særlig rettet mot deltagelse i aktivitet i frivillige organisasjoner. Dette er en mer

treffsikker måte for å nå barn som har behov for offentlig tilskudd.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at den kommunale musikk- og kulturskolen, tidligere musikkskolen, har en vel 30-årig historie i Norge. I dag er skolene på god vei til å bli kommunale ressurssentre med viktige oppgaver både inn mot grunnskolen og kulturlivet for øvrig. Samtidig ser en at ulikhetene i kulturskoletilbudet øker. Dramatiske budsjettkutt, som følge av dårlig kommuneøkonomi, rammer mange kulturskoler svært hardt. Dette medlem mener det er avgjørende at det tas grep slik at denne negative utviklingen ikke får fortsette.

Dette medlem viser til at selv om mange skoler har utviklet seg godt, ser en at mange kommuner sliter med å gi skolene gode og helt nødvendige rammevilkår. Det dreier seg om alt fra skolens faglige innhold til styringsstruktur og praktisering av regelverk. Det er et åpenbart behov for å sikre den faglige kvaliteten på tilbudet for elevene gjennom klarere instruks på enkelte områder. Dette medlem mener det er problematisk at skolene ikke kan ta inn alle som ønsker det og at et offentlig åpent tilbud dermed virker diskriminerende slik ventelistene gjør i dag. For at loven skal ha noen funksjon mot brukerne, må det etter dette medlems mening utarbeides forskrift som slår fast minimumskrav for hvor lenge søkere kan stå på venteliste. Videre må forskrift tydeliggjøre kulturskolens formål, innhold og utforming. Det sentrale må være å sikre at kulturskolen gir et undervisningstilbud i kunst- og kulturfag til alle barn og unge, uavhengig av bosted og økonomi. Tilbudet skal være frivillig, som et supplement til den obligatoriske grunnskolen.

Videre mener dette medlem det er nødvendig å vurdere konsekvensene av at det øremerkede tilskuddet er fjernet. Dette medlem viser til at resultatene fra en spørreundersøkelse Norsk kulturskoleråd har gjennomført blant norske kulturskoleledere i etterkant av den kommunale budsjettbehandlingen for 2009, er alarmerende. Hver fjerde kulturskoleleder karakteriserer budsjettsituasjonen i egen skole som dårlig eller svært dårlig. Undersøkelsen viser at antallet kommuner med over 3 000 kroner som høyeste skolepengesats for en elevplass pr. år, forventes å bli mer enn doblet fra 2008 til 2010. Nesten 30 pst. av kulturskolelederne som har svart i Norsk kulturskoleråds undersøkelse opplever kulturskolens budsjettsituasjon som dårligere enn for noen år tilbake, mens drøyt 20 pst. sier det samme om situasjonsendringen fra 2008 til 2009. Dette viser at mange opplever en vesentlig forverring av kulturskolens budsjett i de senere år.

Dette medlem mener det i lys av utviklingen en har sett de senere år, og på bakgrunn av tverrpolitisk enighet om å ivareta skoleslagets egenart både faglig og sosialt, bør derfor ordningen med øremerkede tilskudd gjeninnføres.

Dette medlem mener målet om et styrket og mer likeverdig kulturskoletilbud over hele landet kan realiseres ved at det utarbeides forskrifter for kulturskolevirksomheten i tilknytning til opplæringsloven § 13-6, samt ved at det øremerkede tilskuddet gjeninnføres.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn forslagene i dokumentet.

Komiteens medlem fra Venstre deler intensjonen bak forslaget, og mener det er nødvendig å styrke den faglige profilen i kulturskoletilbudet. Dette medlem er imidlertid enig i at hensynet til lokaldemokratiet og kommunal handlefrihet bør veie tyngre enn ønsket om sentralt fastsatte forskrifter. Det må være rom for lokale løsninger, og kulturskoletilbudet må utvikle seg i takt med det lokale kulturlivet. Samtidig må kommunene gis bedre mulighet til å utvikle det lokale kulturskoletilbudet.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at den enkelte kommune utarbeider rammeplan for kulturskoletilbudet med krav om innhold og kvalitet."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber Regjeringen utarbeide forskrifter for kulturskolevirksomheten som sikrer den faglige og sosiale profilen på tilbudet.

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å gjeninnføre ordningen med øremerkede tilskudd til kulturskolene.

Forslag fra Venstre:

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at den enkelte kommune utarbeider rammeplan for kulturskoletilbudet med krav om innhold og kvalitet.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råar Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument nr. 8:61 (2008–2009) – representantforslag fra stortingsrepresentantene May-Helen Mølvær Grimstad, Dagrun Eriksen, Ola T. Lånke, Line Henriette Holten Hjemdal og Bjørg Tørresdal om et styrket og mer likeverdig kulturskoletilbud over hele landet – bifalles ikke.

Oslo, i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, den 29. april 2009

Ine Marie Eriksen Søreide

leder

Geir-Ketil Hansen

ordfører

